

Tabel de recomandări pentru proiectului de document legislativ

La proiectul documentului legislativ: _ "proiectului de lege privind performanța energetică a clădirilor"
(denumirea documentului)

Autorul recomandărilor:

Oclanschi Ghenadie

(Nume Prenume)

Nr. d/o	Conținutul obiectivelor/proponerilor (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Articolul 1. Scopul legii Scopul prezentei legi rezidă în crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea îmbunătățirii performanței energetice a clădirilor, ținând cont de condițiile climatice, de cerințele privind climatul interior și de raportul cost-eficiență, inclusiv prin implementarea documentelor de politici publice și a măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor, prin stabilirea cerințelor minime de performanță energetică și realizarea certificării performanței energetice a clădirilor, precum și prin asigurarea informării proprietarilor/administratorilor clădirilor sau a potențialilor cumpărători/locatari privind nivelul de performanță energetică a clădirilor. Articolul 4. Noțiuni principale <i>nivel optim din punctul de vedere al costurilor</i> – nivel de performanță energetică ce determină cel mai redus cost pe durata normată de funcționare a clădirii, unde: a) costul cel mai redus este stabilit ținându-se cont de costurile de investiție legate de energie, de costurile de întreținere și exploatare (inclusiv de costurile și economiile privind energia, categoria clădirii vizate, veniturile din energia produsă), sau ținându-se cont de costurile de demolare/demontare a unui element al clădirii, după caz; b) durata normată de funcționare a clădirii se stabilește în documentele normativ-tehnice în construcții. Aceasta se referă la durata normată de funcționare rămasă a unei clădiri, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru clădire în ansamblu, sau la durata normată de funcționare a unui element al clădirii, cerințele de performanță energetică fiind stabilite pentru elementele clădirii; c) nivelul optim din punctul de vedere al costurilor se situează în intervalul nivelurilor de performanță în care analiza cost-beneficiu,	Proiectul de lege prevede ca la selectarea soluțiilor tehnice să fie aplicat principiul "cost – eficiență" de bază fiind indicatorii financiari. În extrasele de mai jos sunt reflectate prevederi legale ce obligă sectoarele de producere/transport/distribuție a energiei aplicarea principiului "eficiență maximă la cheltuieli minime" de bază fiind indicatorii tehnici (pierderi reduse). Având în vedere că pierderile pentru ciclurile generare/transport/distribuție constituie 20 – 50 % din totalul energiei consumate, ușor se observă că 50 – 80 % din totalul energiei revine consumatorilor, care practic este consumată irațional. Având criteriul financiar ca bază + subvențiile de la stat pentru consum de energie, puțin probabil ca vom obține locuințe cu consum apropiat de 0. Este de accentuat că RM s-a angajat să implimenteze ODD-urile (ONU), principiul "eficiență maximă la cheltuieli minime" are tangențe directe cu mai multe ODD (fără săracie, apă curată și energie, energie accesibilă și curată, muncă și creșterea economică, industrie inovație și infrastructură, orașe și comunități durabile, consum și producție responsabile, acțiune asupra climei, viața pe pământ ș.a.) În contextul celor menționate propun să fie analizată posibilitatea de înlocuire a principiului "cost – eficiență" pe "eficiență maximă la cheltuieli minime". LP 174/2017 cu privire la energetică: Articolul 12. Atribuțiile Agenției l) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice ale căror prețuri și tarife sunt reglementate de Agenție, asigurând lipsa subvențiilor încrucișate; LP 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării

	calculată pe durata normată de funcționare rămasă a clădirii, este pozitivă; și mai departe în text pentru sintagme similare. Articolul 15. Cerințe minime de performanță energetică (1) Cerințele minime de performanță energetică se elaborează și se aprobă de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor pentru: (4) Nu se stabilesc cerințe minime de performanță energetică care nu sunt eficiente din punct de vedere economic pe durata de funcționare a clădirii Articolul 16. Determinarea nivelurilor optime din punctul de vedere al costurilor ale cerințelor minime de performanță energetică	Articolul 6. Principiile și obiectivele politicii de stat în sectorul termoelectric (2) Principiile politicii de stat în sectorul termoelectric sînt: b) respectarea principiului fiabilității și al eficienței maxime la costuri minime; LP107/2016 cu privire la energia electrică Articolul 8. Alte atribuții și drepturi ale Agenției e) pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la producerea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice în contextul obligațiilor de serviciu public de furnizor al serviciului universal, de furnizor de ultimă opțiune, de furnizor central de energie electrică, precum și la operarea pieței energiei electrice;
2.	Noțiune – ”clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero” În tot textul proiectului	Propun ca să nu fie limitare performatei iar noțiunea să aibă forma: ”clădiri al căror consum de energie este aproape sau egal cu zero” Să fie suplinit cu: b) stabilește cerințele minime de performanță energetică menționate în articolul 16 din prezenta lege;
3.	Articolul 5. Atribuțiile Guvernului	Organul Central de Specialitate nu are toată informația (clima, sănătatea, finanțe disponibile ș.a.) pentru stabilirea la asemenea indicator. Este un indicator cheie pentru economia și bunăstarea națională, respectiv se stabilirea și monitorizarea ar trebui efectuată la nivel ierarhic superior.
4.	Articolul 7. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor (1) În domeniul performanței energetice a clădirilor, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor exercită următoarele atribuții de bază:	Pentru a avea posibilitatea de unificare la nivel național al EMIS este necesar ca soluțiile tehnice de la fiecare APL să fie compatibile între ele. De suplinit cu: c) elaborează și aprobă documente normativ-tehnice în construcții cu privire la conceperea, implementarea și gestionarea sistemelor electronice de management energetic (EMIS) precum arhitectura, timpul de eșanșonare, volumul/tipul datelor, modalitatea de păstrare, centralizare afișare ș.a. a informațiilor ;
5.	Articolul 8. Atribuțiile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice	Pentru ce este necesară dublarea atribuțiilor (inspectare/control) între autoritățile statului, cum vor fi divizate responsabilitățile între autorități? ANRE este împuternicită de a examina instalațiile energetice pe tot ciclul produce – consum, inspectarea sistemelor de încălzire/ventilare

i) instituie și ține Registrul electronic al **inspectorilor sistemelor de încălzire** și Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de încălzire, în conformitate cu prezenta Lege, Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și regulamentele aprobate de Guvern în temeiul art. 5, alin. (1), lit. d) și f) din prezenta lege;

j) instituie și ține Registrul electronic al **inspectorilor sistemelor de ventilație și condiționare** și Registrul electronic al rapoartelor privind inspecția sistemelor de ventilație și condiționare, în 8

Capitolul V
INSPECȚIA SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE ȘI DE VENTILARE ȘI CONDIȚIONARE
Articolul 25. Inspecția periodică a sistemelor de încălzire
Articolul 27. Inspecția sistemelor de ventilație și condiționare

presupune corespunderea acestora cu documentația de proiect/exploatare.

LP 174/2017

Articolul 14. Atribuțiile și drepturile Agenției în legătură cu supravegherea **energetică** de stat

(1) În calitate de organ al supravegherii energetice de stat, Agenția exercită următoarele **atribuții și drepturi**:

d) emite prescripții pe numele proprietarilor sau al persoanelor care exploatează centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice, rețelele electrice și termice, **instalațiile electrice și termice**, în cazul constatării abaterilor de la documentele normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);

e) cere proprietarilor și persoanelor care exploatează centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice, **instalațiile electrice și termice**, deconectarea imediată a acestora dacă, din cauza stării tehnice, centralele electrice și termice, rețelele electrice și termice sau **instalațiile electrice și termice** pot provoca avarii, incendii, electrocutări, explozii și/sau dacă pot pune în pericol viața ori sănătatea oamenilor;

f) cere operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic și distribuitorilor de energie termică să întrerupă prestarea serviciului de transport și/sau de distribuție a energiei electrice, a serviciului de distribuție a energiei termice **consumatorilor care nu respectă documentele normativ-tehnice** prevăzute la lit. a) și b) și care nu întreprind acțiunile indicate în prescripțiile emise în acest sens, ceea ce poate provoca avarii, incendii, electrocutări și/sau explozii;

g) are acces la centralele electrice și termice, la rețelele electrice și termice, la **instalațiile electrice și termice**, **indiferent de tipul de proprietate**, pentru exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol;

h) emite prescripții pe numele persoanelor fizice sau juridice în cazul constatării abaterilor de la documentele normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);

i) participă la examinarea circumstanțelor și a cauzelor avariilor, incendiilor, electrocutărilor sau exploziilor provocate de centralele electrice și termice, de rețelele electrice și termice sau de instalațiile electrice și termice;

j) solicită și primește de la agenții economici, pentru examinare operativă, acte și informații referitoare la respectarea documentelor normativ-tehnice prevăzute la lit. a) și b);

n) verifică, la solicitare, cunoștințele personalului electrotehnic al agenților economici, al întreprinderilor electroenergetice și termice și al

		agenților economici care prestează servicii de deservire a obiectelor energetice, cu acordarea grupei de securitate electrică și eliberarea talonului de autorizare în acest sens; o) efectuează controale tehnice ale rețelelor electrice și termice, ale instalațiilor electrice și termice în scopul prevenirii avariilor, incendiilor, electrocutărilor și/sau a exploziilor; (5) Agenția exercită și alte atribuții și drepturi ce țin de supravegherea energetică de stat, stabilite în prezenta lege și în legile sectoriale
6.	Articolul 9. Autoritățile administrației publice locale în domeniul performanței energetice a clădirilor, autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții de bază:	De suplinit cu: Elaborează planurile de dezvoltare a localității și le coordonează OCS în domeniul construcțiilor și a energiei; Împlementează și gestionează sistemele de management energetic (EMIS) în corespundere cu documentele normative elaborate de OCS.
7.	Articolul 10. Politica de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor (2) Politica de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește atingerea următoarelor obiective: f) promovarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor;	De exclus (descrierea pt. 1): ”f) promovarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor”. De suplinit cu: -) obligarea proprietarilor de clădiri/locuințe privind racordarea sistemelor de încălzire la SACET unde există posibilitate tehnică; -) obligarea proprietarilor de clădiri/locuințe privind implementarea sistemelor de încălzire din încăperi cu agent termic cu potențial termic redus (G5); -) promovarea sistemelor de răcire centralizată ce au ca sursa primară de energie agentul termic din SACET (ciler, fancoil ș.a.).
8.	Articolul 19. Sisteme tehnice ale clădirilor, electromobilitate și indicatorul gradului de pregătire pentru soluții inteligente (1) Sistemele tehnice ale clădirilor noi și ale celor existente trebuie să întrunească cerințele minime de performanță energetică stabilite la articolul 15 în ceea ce privește: a) performanța energetică globală; b) instalarea și dimensionarea corectă a acestora; c) reglarea și controlul corespunzător al sistemelor tehnice care sunt instalate în clădiri.	De suplinit: c) reglarea, controlul și semnalizarea corespunzător al sistemelor tehnice care sunt instalate în clădiri; d) transmiterea datelor în sistemul informațional (EMIS) al APL. Eficiența consumului de energie nu poate fi asigurată fără sisteme de automatizare și semnalizare, tehnologiile actuale permit ca un element să asigure funcția de reglare și totodată să transmită semnal privind starea/regimul de lucru.

	(2) Cerințele menționate la alin. (1) se stabilesc pentru sistemele tehnice noi din clădirile existente, precum și în cazul înlocuirii sau modernizării sistemelor tehnice existente și se aplică în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic. (4) Este obligatorie instalarea dispozitivelor cu autoreglare în clădirile existente în cazul în care este înlocuit sistemul de generare a agentului termic sau agentului frigorific sau sistemul de distribuție a acestora, eu condiția că instalarea dispozitivelor cu autoreglare este fezabilă din punct de vedere tehnic și economic.	Pt. 2) și 4) de corectat după cum urmează: (2) Cerințele menționate la alin. (1) se stabilesc pentru sistemele tehnice noi din clădirile existente, precum și în cazul înlocuirii sau modernizării sistemelor tehnice existente. (4) Este obligatorie instalarea dispozitivelor cu autoreglare în clădirile existente în cazul în care este înlocuit sistemul de generare a agentului termic sau agentului frigorific sau sistemul de distribuție a acestora.
Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII Articolul 36. Dispoziții tranzitorii „Art. 231. - La elaborarea documentației de proiect pentru construcția clădirilor noi sau pentru reconstrucția clădirilor existente, proiectanții sunt obligați să țină cont de cerințele minime de performanță energetică a clădirilor stabilite în conformitate cu legislația privind performanța energetică a clădirilor.”.	Sunt mai multe persoane cu răspundere la capitolul calității în construcții, una din exigențe esențiale este economie de energie, obligarea doar proiectanților la calitatea clădirilor nu este o soluție obiectivă. Se propune în redacție nouă, la răspunderi comune, după cum urmează: LP 721/1996 Art. 30. - (3) Investitorul, proprietarul construcției, administratorilor și utilizatorilor construcțiilor, proiectantul, verificatorul de proiecte atestat, executantul, responsabilul tehnic atestat, dirigințele de șantier atestat, specialistul din laboratorul de încercări în construcții, expertul tehnic atestat, sunt obligați să respecte cerințele minime de performanță energetică a clădirilor stabilite în conformitate cu legislația privind performanța energetică a clădirilor.	

Oclanschi Ghenadie

Auditor eficiență energetică categoria clădiri;
Memburul Comitetului tehnic CT-C M(01-06) „Eficiența energetică a clădirilor și construcțiilor”;
Memburul Comitetului tehnic CT-C G(01-02) „Instalații electrice, de automatizare, semnalizare și telecomunicații”.

Tel. 069529666

Data: „ 06 _martie_ ” 2023 _

(semnătura)